

Meddelelse

om rekommandasjon 16/2003/miljø GMO i jordbruget (A 1330/medborger)

Rekommandasjonen lyder:

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

- 1) at iværksætte et nordisk samarbejde omkring udredning og fastsættelse af, så vidt muligt koordinerede, retningslinjer for sameksistens med konventionelle og økologiske afgrøder ved evt. dyrkning af genmodificerede organismer, GMO, i jordbruget
- 2) at iværksætte et fællesnordisk udredningsarbejde vedrørende de etiske aspekter af dyrkning af genmodificerede afgrøder

Nordiska ministerrådet meddelar:

Rekommendationen berör odling av genetiskt modifierade grödor och etablering av retningslinjer av denna odling i samexistens med konventionell odling såväl som ekologisk odling. Vidare går rekommendationen ut på utredning av etiska frågeställningar angående odling av grödor som förädlats fram med genteknologiska metoder.

Bioteknologisk forskning i samband med traditionell växtförädling ställer många intressanta perspektiv för lantbruket. Samtidigt har utvecklingen inom bioteknologin givit upphov till intensiv debatt beträffande miljörisk samt konsumenternas rätt till varudeklaration och valfrihet.

Bioteknologins framtidsperspektiv i landbruket kommer särskilt att behandlas i seminarium som arrangeras av NKJ i samråd med Genresursrådet, NGB (Nordisk Genbank), NGH (Nordisk Genbank for Husdyr) och SNS (SamNordisk Skovforskning) den 11 augusti i anslutning till NKO mötet som hålles i Akureyri. Seminariets titel är ”Nordiskt landbruk i postgenom tid – genteknikens betydning i landbrukets utveckling”.

En lov om odling av genetiskt modifierade grödor er vidtaget i Danmark med avsikt att klarlägga betingelser för odling, hantering och transport av genetiskt modifierade grödor (samexistenslagen). Syftet med lagen är främst att säkra, at odling av genetiskt modifierade grödor sker utan spridning till ekologiska och konventionella grödor. I Island arbetas med utveckling av GMO-växter inte för foder eller konsumtion men för ”molekylär odling” (*molekular farming*) för framställandet av värdefulla proteiner för medicin, forskning samt industri. I nära samarbete med det isländska bondelaget utvecklas regler och förhållningsföreskrifter för att tillförsäkra en god samexistens med traditionell odling. Biotekniken ses i framtiden kunna bjuda på många fördelar under kärv odlingsmiljö i Island samt att kombinationen av artfattig flora och glesbygd ger goda förutsättningar att bemöta krav till avgränsning av odlingen av grödor som tillkommit med hjälp av genetisk modifiering. Sverige har nyligen startat processen med att utveckla ett regelverk för samexistens mellan odling av genmodificerade, konventionella och ekologiska grödor. Arbetet befinner sig i en uppstartsfas och ingenting har t.ex. bestämts om regelverkets legala utformning.

Nordisk Ministerråd noterer, at problemstillingen er meget aktuel og vigtig ud fra produktions-, og samfundsmæssige forhold samt af relevans for forbruger interesser mv.

Nordiska ministerrådet finner det angeläget, at der sker ett fortlöpande utbyte av information mellan de nordiska länderna om samexistens i fält mellan olika godkända odlingsformer. Som et lämpligt forum för detta informationsutbyte föreslås Nordiska genressursrådet.

Nordisk Ministerråd foreslår at problemstillingen om sameksistens mellom GMO og konvensjonelle sorter tas opp i Nordisk genressursråd som en direkte oppfølging av Nordisk Råds rekommandasjon.

Nordisk Ministerråd anser for sit vedkommende, at rekommandationen kan afskrives.

Miljø- og Naturresurseudvalgets betænkning

om rekommandasjon 16/2003/miljø GMO i jordbruget (A 1330/medborger)

Ministerrådet finder det hensigtsmæssigt, at der foregår en løbende udveksling af information mellem landene på området. Man foreslår, at sameksistensspørgsmålet tages op i Nordisk Genressursråd som en direkte opfølgning af rekommandationen.

Udvalget værdsætter, at der nu foreslås et samarbejde om sameksistens, og udvalget ser frem til at høre nærmere om arbejdets fremdrift. Udvalget finder det af største betydning, at samarbejdet også pågår på embedsmands- og ministerniveau. Udvalget konstaterer, at meddelelsen ikke indeholder overvejelser om et udredningsarbejde vedrørende de etiske aspekter af GMO- dyrkning (rekommandationens anden at-sætning), hvorfor man efterlyser ministerrådets vurderinger om spørgsmålet.

På baggrund af ovenstående foreslår Miljø- og Naturresurseudvalget,

at Nordisk Råd tager meddelelsen om Rek. 16/2003/miljø til efterretning og afventer ny meddelelse til næste år.

Mariehamn, den 22. september 2004

Ásta R. Jóhannesdóttir (A)
Per Berthelsen (D)
Barbro Feltzing (mp)
Agne Hansson (c)
Kári P. Højgaard (Sjfl.)
Asmund Kristoffersen (A), leder

Simo Rundgren (cent)
Inge Ryan (SV)
Sigurður Kári Kristjánson (Sj.), næstformand
Gunilla Tjernberg (kd)
Kristen Touborg (SF)
Lasse Wiklöf (ÅSD)